

TARTALOMBÓL

A KÖVETELMÉNY HELYES, DE BIZTOSÍTJA-E
AZ ELŐFELVÉTEL?

A DEBRECENI TDK-KONFERENCIÁRÓL

MEGÉRDEMELTÉK?

ITT VANNAK AZ UTÓDOK

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM.

Ára: 30 fillér

1962. MÁJUS 21.

Mi a véleményed az állásokról?

Válaszolnak a végzősök

Haspel Ferenc

külkereskedelmi szakos hallgató. Első megjegyzésével pozitívan értékeli a helyzetet. Mindenkinek jut állás, ha le- számítjuk a párt és társadalmi ösztöndíjakat, akkor még több is van, mint ahányan végeznek. Az állások minősége már korántsem ilyen kedvező. Igaz, tendencia van a hallgatók úgynevezett elvi osztályokon való elhelyezésére, s még az ilyen ajánlatokkal is problémák vannak. A legtöbb helyen ugyanis két nyugati nyelv tudását követelik meg, a külkereskedelmi szakos hallgatók pedig az orosz, és egy nyugati nyelvet tanulnak, nincs is lehetőség még egy nyugati nyelv felvételére, legfeljebb saját erőből képezhetik a hallgatók magukat ilyen irányban. Ugyanakkor a kívánalmak között az orosz alig szerepel, mintha arra a szakmában nem is lenne szükség.

Érdekes mozzanat, hogy a külkereskedelmi szakos hallgatóknak mintegy egyharmada nem akar a külkereskedelemben elhelyezkedni. Ennek fő oka, hogy nem látnak maguk előtt perspektívát, s ebben az öt-hat éve bonyolított munkakörben dolgozó külkereskedelmű végzők példájának is nagy szerepe van. Nem arról van szó, hogy rövidebb ideig bárki nem dolgozna szívesen ilyen munkakörben... Sok hallgató egyszerűen ki-sorsolja magának a választandó helyet. Általános vélemény, hogy a tényleges külkereskedelmi munkában a mérnökök viszik a vezető szerepet. Árúismereti tudásuk ezt bizonyos mértékig indokolja is. Mégis a helyes elv az lenne, ha egy üzletet mérnökök és közgazdászok közösen kötnének, mert viszont piacismeret területén a közgazdászok állnak főként, és kereskedelemről lévén szó ez nem megvetendő dolog.

Haspel Ferenc a Külügyminisztériumban szeretett volna menni nyelvtudása és politikai érdeklődése alapján. A Külügy nem kért az idén közgazdászokat, így az IBUSZ-hoz megy. Igaz, itt is az általános osztályra szeretett volna menni (hogy később esetleg könnyebb legyen a Külügybe átmenni), ezzel szemben a nemzetközi főosztályra került.

Nagyon fontosnak tartja Haspel Ferenc, hogy idejében felvilágosítsák a középiskolásokat is, hogy egyrészt nemcsak külkereskedelmi szak van az egyetemen, másrészt pedig, hogy a külkereskedelmi szak nemcsak külföldi utazást jelent.

A negyedéves iparosok közt nagy megfurdást és bizonyos fokú csalódottságot okoznak az ideiglenes állások — tájékoztat

Nagy Erzsébet

iparszakos. Az iparszakos egész oktatási tematikája arra képzett minket, hogy nehézipari jellegű munkakörben dolgozzunk. S most a KGM és NIM alá tartozó vállalatok együtt sem tartanak igényt négy-négy-négy végzett hallgatóra; ezzel szemben a Könnyűipari Minisztérium vállalatához hét hallgatót kérnek, könnyűipari képzést viszont alig kapunk. — Szerintünk az ipargazdaságtan tanszék nagyobb figyelmet fordíthatna az ilyen irányú felkészítésre, mert ezzel elkerülhetők lennének az

ilyenfajta kellemetlenségek. Nagy Erzsébet is KGM tervező szeretett volna lenni, de hát így most számveteli munkakörben fog dolgozni a Köbányai Szerszámgépipari Igazgatóságnál. — Azt is szeretnénk tudni — teszi hozzá

Nagy Alíz,

hogy az egyes állaskategóriák mit takarnak; mit jelent a „tervező” a „gyakornok” stb. Előfordul olyan eset is, hogy egy-egy állást többen is el szeretnének nyerni, így például a Beruházási Bank által hirdetett egyetlen pályázatnál is ez a helyzet. Én vagyok az egyik aspiráns — teszi hozzá szerényen.

A külkereskedelemben kevés a szakember. Ennek ellenére a hirdetett állások egy része nem követel egyetemi végzettséget, mint például az ellenőri munkakör. Ebből következően az elmúlt években előfordult, hogy az ilyen állásokba helyezett közgazdászok az egyetemen tanultakat nem tudták megfelelően hasznosítani.

Lómen Endre

A Csemege Kiskereskedelmi Vállalathoz akar menni, mivel „csekély” szakmai érdeklődése oda irányul. Áruforgalmi előadóként fog dolgozni, s megelégedett. Ez az elhatározása úgy született meg, hogy a múlt nyáron az üzemi gyakorlatok idején is ott dolgozott, és megszerette ezt a helyet. Több hallgatónak van társadalmi ösztöndíja, s ők a már korábbi évek alatt megismert vállalatokhoz kerülnek. Néhányan tanulmányaik ideje alatt kapcsolatot építettek ki egy-egy üzemmellek és munkahelynek is azt választották. Például tdk dolgozatban feldolgozta egy vállalat problémáit és megismerte az üzemi tevékenységét. Ezek a hallgatók már egyetemi éveik alatt leküzdötték a kezdeti nehézségeket.

A pénzügyi szakon „még nem teljesen rendezett a helyzet”. A hallgatók egy részének még kialakult terve sincs, hogy a kiírt állások közül melyiket válassza. A tanszék jelentős segítséget nyújtott és — többeknek megfelelő munkahelyet szerzett. Ezen a szakon is megvan a már említett probléma: kell-e egyetemi végzettség például a következő állás betöltéséhez. „Kontrolláló könyvelő, az értékkönyvelésben”.

Varga Pál

A Pest megyei Tanács pénzügyi osztályán fog dolgozni. Üzemi gyakorlaton is költségvetési problémákkal foglalkoztatja. Az általános szakon végzett hallgatók részére több „oktatói” munkakör van, például a debreceni és szegedi egyetemre. Ezenkívül mehetnek vállalatokhoz (és ez van többségben).

Angelusz Róbert

A Debreceni Tudományegyetemre megy. Egy hallgató az Ipargazdaságtani Kutatócsoportba kerül, ketten a Központi Statisztikai Hivatal ki-rendeltségeihez stb.

Az említett példák azt mutatják, hogy a hallgatók érdeklődésére és a pálya vagy állás választásában döntő szerepe van az üzemi gyakorlatoknak. Sokan arra a helyre mennek vissza, ahol azt az

egy hónapot eltöltötték. A másik tanulság: a tdk dolgozatok eredményessége. Ezek a munkák félig már a pályaválasztást is mutatják. Kifejezik, hogy a hallgatót melyik terület érdekli legjobban, és hol tudná képességeit a legjobban hasznosítani.

A jövőben érdekes lenne találkozót rendezni a már régebben végzett közgazdászokkal. Ez az ankét átsegítené a még habozókat az állásválasztás nehézségein.

Beesky—Gaal—Mausecz

A hivatástudat érdekében

Szinte állandóan napirenden levő kérdés hallgatóink hivatástudata. Egy részük nem látja az előttük álló lehetőségeket és valószínű, ez egyik fő oka a hivatástudat, a szakmáért hiányának. Gyakran találkoztunk közgazdászokkal, akik nem a végzettségüknek megfelelő munkakörben dolgoznak és nem utolsósorban alkalmunk van évről évre figyelemmel kísérni, hogy milyen állásokba keresnek társadalmi ösztöndíjakat és milyen állásokat hirdetnek meg a végzős hallgatók számára. De ez utóbírói később.

Örömmel vettük tudomásul, hogy a tanács szervezetben jónéhány állást közgazdász diplomához kötöttek és azt is, hogy a mérnök-közgazdász besorolási különbségek fokozatosan megszűnnek. Ez a fokozatosság azt jelenti, hogy mire a mai hallgatók kikerülnek az egyetemről, nekik már ilyen problémáik nem lesznek. Tudjuk, hogy hiány van közgazdászokból — ez minden bizonytalansággal a hivatástudat. Az persze már kevésbé, amikor néhány hallgatótársunk arról számol be, hogy X vállalatnál, vagy tanácsnál ki-jelentették: náluk ugyan nincsenek közgazdászok, de nekik ilyen végzettségű emberek nem kellenek. A hangsúly nyilván a végzettségen van, hiszen a munkakörök megvannak, de azokat ma nem megfelelő végzettségű emberek látják el.

A tervszerű szakember elő-oztást hivatott elősegíteni az igények központosított felmérése. Így a minisztériumoktól a már megszűrt igények kerülnek hozzánk az egyetemre. Tehát a legindokoltabb igényeket igyekeznek kielégíteni. Ez úgy látszik bizonyos esetekben csak elv. Meglepetéssel olvastuk a hirdetőtáblán, hogy az Athenaeum Nyomda értékkönyvelőt keres kontrolozashoz.

Attól eltekintve, hogy az államnak nagyon drága könyvelő az ilyen, nem hisszük, hogy népgazdaságilag a legindokoltabb igény kielégítését jelenti, ha az Athenaeum Nyomda közgazdász könyvelőt kap.

Ha itt tartunk, akkor említett kell tenni az egyetemünkön meghirdetett társadalmi ösztöndíj-pályázatokról is. Bár az adományozók többsége megfelelő munkakört ajánl, mégis csak bosszantó volt, hogy csaknem másfél évig hirdették a Székesfehérvári Rádió és Televízió Gyár társadalmi ösztöndíj-pályázatát, amelyben anyagkönyvelői állást ajánlottak fel. Bizonyára a dékáni

Nemzetközi diákszeminárium

Május 6-tól 10-ig nagyszabású nemzetközi diáktalálkozót rendezett egyetemünk külkereskedelmi tanszéke. A IV. Nemzetközi Diákszemináriumon csehek, németek, bulgárok vettek részt.

A szeminárium alapfogolata a német egység volt. E gondolat szellemében nyitotta meg hétfő reggel az ülésszakot dr. Vajda Imre tanszékvezető egyetemi tanár. Az első előadásra kilenc órakor került sor, témája a szocialista országok közötti együttműködés elvi és gyakorlati kérdései, különös tekintettel az 1961–65 közötti időszakra. Az előadást három III. éves egyetemi hall-

gató készítette orosz nyelven. Az előadás hivatalos nyelve az orosz és német volt. Kolozsvári Bálint és Kerékgyártó László szövegezték. Kerékgyártó László külkereskedelmünk második ötéves tervéről beszélt, kiemelte, hogy az ipari kapacitás jobb ismeretével, a tervek jobb összehangolásával és a pontosabb szállítással lehet megjavítani a külkereskedelem munkáját.

Este a Park Szállóban a KISZ VB fogadást adott. A fogadáson részt vett Szanyi Jenő elvtárs, a kereskedelmi kar dékánhelyettese. Az est baráti hangulatban telt el, amely a Monimpexnél tett látogatáson még folytatódott, ahol a küldötteket móri ezerjővel és to-kaji szamorodnival kínálták.

A német küldöttség Németország újraegyesítéséről tartott előadást. Hangsúlyozták, hogy a két ország együttműködése Nyugat-Németország jelenlegi politikájára mellett nem valószínű, hogy az előadást vita követte. Este a Küldöttek az Operába látogattak el.

Miklós Ágnes az Ifjúsági szervezetek szerepe a kommunista nevelésben címmel a kommunista erkölcs és nevelés kérdéseiről tartott előadást. Foglalkozott az egyetemi KISZ-élettel és a diáktoth-nokban folyó neveléssel. A csehek elmondták, hogy náluk az egyetemi oktatás első évben gyakorlati munkával kezdődik, amely elősegíti a hallgatók erkölcsi fejlődését.

Május 10-én, a parlament megtekintése után a delegációk elhagyták hazánkat.

A diákszeminárium baráti hangulatban és jól szervezeten folyt le, ez dr. Wieszel Iván és Gulyás József elvtársak lelkiismeretes és alapos munkájának köszönhető. Dicséretes munkát végzett Hargitai Árpád és Miklós Ágnes III. éves külkereskedelmi szakos hallgató is. Reméljük, hogy a következőkben a lengyel, szovjet és a román küldöttségek is részt vesznek majd a szemináriumokon, és munkájukkal még sikeresebbé teszik azt.

Vizsgák — évadnyitás előtt

Mi, elsőévesek még nyugodtan ülünk báberainkon, eltekintve a zárthelyiktől, semmi sem háborgatja ezt a biztonságot. De a szünetekben már itt is, ott is figyelemesek leszünk arra, hogy sötét ruhás csoportok áldogálnak egyes ajtóknál. Izgatott kedélyállapotuk látnivaló, s egy percre a mi hátunkon is végigborsózik a hideg — a januári „szép napok” emlékeit idézve.

Végzős hallgatóink nemzetközi ismeretekből kollokválnak, s mi, elsőévesek Palánkai Tibor elvtárhoz kukkantunk be. Haspel Ferenc külkereskedelmi szakos hallgató ad számot két félév anyagából. Első kérdése az indiai ipar fejlődésének problémáiról szól a második világháború után, ezt lényegében jól megoldotta, ha néha a számadatok Palánkai elvtárs helyesbítésére is szorultak. Míg a második tételnél — arab-egységmózzsalom — már kisegítő kérdést is kap. Vég-eredményben közepes osztályzatával elégedett.

A negyedéves külkereskedelmi szakosok május 4-én tettek szigorlatot angol nyelvből. Mikor kilenc órakor benyitottunk, éppen Oláh János vizsgázott. Félévkor négyes osztályzata volt, szigorlatának írásbeli része igen jól sikerült, 4–5 között, a szóbeli már gyengébb volt. A beszélgetésben bátorlalan, így

végül is jó eredménnyel szigorlatozott.

Véges István adjunktus két csoport elnöke volt, egyet pedig vizsgáztatott. Megkérdeztük, hogy mi a benyomása a szigorlatról? Elmondta, hogy a negyedévesek a várakozásnak megfelelően vizsgáztak, egyeseknek meg különösen jól sikerült. Általában jellemző a beszéd-készség javulása, ami a helyes oktatási módszernek és a hallgatók szorgalmának köszönhető. Idén változott a szigorlat módja is, mivel külön nyelvtani tétel nincs, hanem ismeretlen szöveg fordítása, amelyben nyelvtanilag kell megoldani és indokolni a fordítást. Különösen jól szerepelt a szigorlaton Németh Éva, aki egyébként az angol fordítási verseny győztese volt. — A jövőre nézve pedig — mondotta Véges elvtárs — egyre jobban szeretnénk a hallgatók öntevékenységre építeni. Az óraszám kevés a nyelv alapos megtanulására, ezért fontos az olvasás, ez a szigorlaton is megmutatkozott, mert a sokat olvasó hallgatók jobb beszéd-készségről tettek bizonyosságot. Ami szintén igen fontos: igyekezzenek egymással minél többet beszélni angolul.

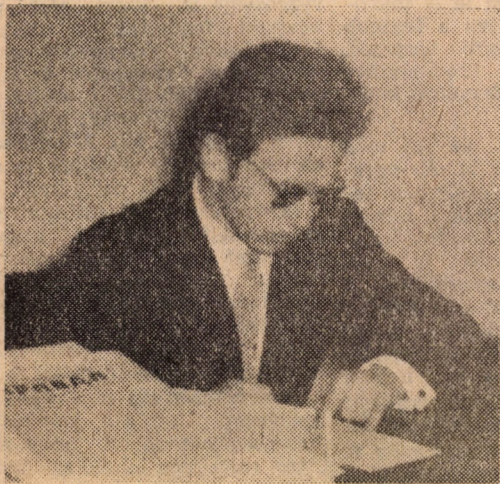
Kiemelkedő még dr. Szirbik Ferenc elvtárs haladó angol csoportja, átlaguk közel járt az öt egészhez; kilenc hallgató közül csak két négyes volt, a többi jeles.

Május 16-án ismét nemzetközi politikai és gazdasági

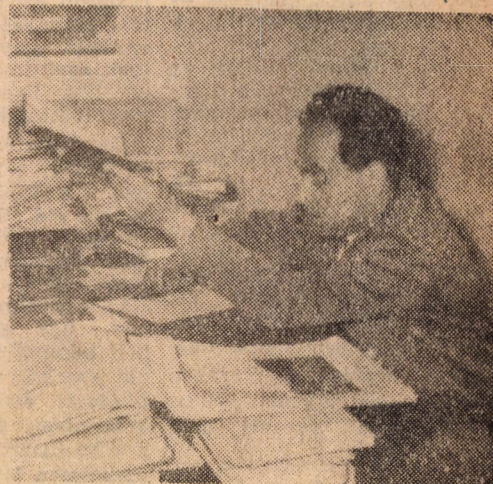
kérdések kollokviumokat hallgattunk meg. Dr. Simai Mihály elvtárs vizsgáztatta Széll Józsefet, aki a gazdasági elmaradottság fő elemeiről és ismerveiről, majd pedig India külpolitikájáról beszélt. Lát-hatónan igaztató, ami érezteti hatását feleletünk is. Simai elvtárs véleménye is ez, a felelet értékelésekor kijelentette, hogy nyilvánvalóan foglalkozik az anyaggal, tanul, de bizonyos problémák, hiányságok még vannak — meg kell elégednie a jó osztályzat-lal. Széll József nagyon is megelégedett, hiszen ez meghozta neki a négyesrendűséget.

Végül pedig egy jeles meg-születéséről számolhatok be és ami még szerencse — Tóth Imre tétéle azonos a május 4-én vizsgázott Haspel Ferencével — tehát India függetlenné válása utáni feladatai, s az arabok egysége való-tőrekvése. Kiváló alkalom nyílik a két felelet összehasonlítására. Nekem, kis elsős laikusnak is kezd világossá válni, hogy mi is az az „indiai szocializmus”. A jól felépített felelet áttekinthető képet nyújt India gazdasági helyzetéről. Második tételében a vallási és nemzeti ellentétek szítását eseteli, Suez és Kuwait kérdését boncolgatta. Az egész felelet tömör, logikus és ami elsődleges, minden oldalról megvilágítja a problémát. Ilyen egy jelesrendű hallgató felelete.

Szabó Judit—Hegedűs Márta

Szél József nemzetközi ismeretekből vizsgázik, dr. Simai Mihálynál

EGYETEMI KÖNYVESPOLC

Kreko Béla: LINEÁRIS PROGRAMOZÁS

Korunkban tanúi vagyunk egy izgalmas folyamatnak, mégpedig a legkülönbözőbb tudományágak matematizálódásának. A matematika már régóta segít a fizikának és a kémiának, s napjainkban már a biológia, a nyelvtudomány, a történettudomány, az orvostudomány és a közgazdaságtudomány is kiterjedten alkalmaz matematikai módszereket.

„A matematika egyre inkább egy sajátos cementnek bizonyul, amely egységes egészzé köti össze a tudományokat” — írja egyik cikkében Sz. Szabolcs akadémikus. A közgazdász mindennapi munkájában felvetődő problémák, optimális tervezési feladatok megoldásának fő módszere az ún. lineáris programozás. Mind elméleti szempontból, mind az alkalmazások tekintetében a programozásnak ez a területe van legjobban felderítve. Főleg ezzel a módszerrel, ennek alkalmazásával foglalkozik Kreko Béla könyve.

„A könyv elsősorban közgazdászok számára készült” — írja a szerző, könyve előszavában. Ezért a könyvnek azok a részei, amelyek a gyakorlati módszerek technikáját ismeretlik úgy íródtak, hogy megértésükhöz nincs szükség különleges matematikai előismeretekre.

A könyv három részből és egy függelékkel áll. Az első rész lényegében a lineáris programozás technikáját tárgyalja. Itt ismerteti a szerző az ún. szállítási feladat megoldását. Néhány explicit megoldási módszer mellett közelítő módszert is megismerünk a szállítási feladat megoldására. A következő pontban a szimplex módszert, a legáltalánosabb lineáris programozási eljárást ismerhetjük meg. Az első részben szerepel még a parametrikus programozás és a konvex programozás ismertetése.

A második rész a lineáris programozás matematikai alapjaival foglalkozik. A legfontosabb lineáris algebrai ismereteket tárgyalja itt a szerző, úgy, hogy ez a rész kiválóan alkalmas az egyetemi oktatásban való felhasználásra.

Kiemeljük a lineáris egyenlet-rendszerek megoldására adott egységes módszert, amely nem kívánja meg, hogy külön tárgyaljuk például a homogén és inhomogén egyenletrendszerek megoldását. Az első részben ismertetett lineáris programozási módszerek elméleti megalapozása mellett betekintést nyerhetünk a matematika egy fontos új ágába: a játékelméletbe.

A harmadik rész foglalkozik a gyakorlati alkalmazásokkal. A gyakorlati élet különböző területeiről származó problémák megoldásával illusztrálja a szerző a korábban ismertetett módszerek használhatóságát. A kidolgozott példák között szerepel hengerek programozása, áruellátási probléma, optimális létszámprobléma és egy mezőgazda-

sági alkalmazás. Néhány fontosabb gyakorlati probléma általános tárgyalása zárja a harmadik részt.

A függelék a hozzárendelési probléma és a szállítási probléma megoldására szolgáló ún. magyar módszert ismerteti. Ez a fontos módszer Kőnig Dénes és Egerváry Jenő eredményein alapszik és az alkalmazásokban való fontossága miatt indokolt, hogy helyet kapjon a könyvben.

A könyv tárgyalásmódja világos, nyomdai kiállítása gondos. Kreko Béla könyve tehát alkalmas arra, hogy akár közgazdászaink, akár egyetemi hallgatóink elsajátítsák belőle a munkájukban felvetődő problémák megoldásához szükséges modern matematikai ismereteket, a lineáris programozás módszerét.

Lajos Sándor

BOGNÁR JÓZSEF ELŐADÁSA

Nemrég érkeztünk haza Bognár József, a kereskedelmi kar dékánja ghanai útjáról, ahol Ghana hét éves tervének előkészítésében vett részt. Az „Ifjúság Fóruma” keretében előadást tartott elméneiről, tapasztalatairól. Az előadáson dr. Háy László rektor elvtárs is megjelent.

Az ülés elnöke, Pánczyk elvtárs, bevezetőjében hangsúlyozta, hogy ez a meghívás Bognár József, és egyben a magyar közgazdaságtudomány nemzetközi elismerését jelenti.

Az előadás első része a terv előkészítése során felmerült közgazdasági problémákat tárgyalta. Rámutatott arra, hogy a terv előkészítését olyan tényezők tették különösen nehéznek, mint a megbízható statisztikai adatok hiánya, a kevés szakember, s a minisztériumok gyenge felépítése. Mivel a külföldi tőke nagy befolyása miatt tervgazdálkodásról nem lehet még szó Ghanában, ezért a terv célja az, hogy általában meghatározza a gazdaságfejlesztés fő irányát.

Ezt követően az ország po-

litikai, társadalmi és kulturális életével foglalkozott. Végül a kíváncsiak perceli következtetéseket, akik további kérdéseket tettek fel.

Bognár elvtárs rövid két óra alatt vázolta Ghana gazdasági életét a hallgatók előtt és ez jóval több volt, mint egyszerű elménybeszámoló.

Az előadás valóban minden érdeklődést kielégített, s kár, hogy viszonylag kevesen voltak jelen.

Cs. A.

UTAZZON VELÜNK!

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság rejtvény pályázata

Az MSZBT országos titkársága az elmúlt évi sikeres rejtvényverseny után, most újabb rejtvény pályázatot hirdet a Szovjetunióról. Ötletes, érdekes rejtvényfüzetet bocsátott ki „Utazzon velünk” címmel. A megfejtők között 100 jutalmat osztanak ki, első díj:

Társasutazás a Szovjetunióba.

A rejtvényfüzetet az újság-árusok terjesztik.

sok hátrányos helyzetben vannak a budapestiekkel szemben. Mert például, ha ők otthon elkövetnek valamilyen ballépést, akkor esetleg a szülei összeszidják, de a lényeg az, hogy az otthoni fenyegetés után nem következik az egyetemi KISZ-szervezet fegyelmi eljárása.

A fegyelmi eljárásokkal kapcsolatban annyit: az elkövetett tett feltétlenül maga után vonja a büntetést. Ne felejtjük el azonban megvizsgálni korábbi viselkedésüket, magatartásukat. Mindannyian, akik ismerik őket, szinte lehetetlennek tartották, hogy ezek az emberek követkék el ezt a súlyos fegyelmi kihágást. Egyiküket megkérdeztem, nem tartja-e igazságtalannak a fegyelmi határozatot. Szerinte „valami tenni kellett, hogy a komoly fegyelmi vétséget megfelelőképpen büntessék, és hogy ez intő példa legyen mások számára is. De eddigi magatartásom figyelembe véve, a büntetés lehetett volna egy fokkal gyengébb is.”

Ismerőseik mind így nyilatkoznak róluk: „A rendesebbek közé tartoznak.”

Tisztában volt ezzel az alapszervezetük — a kereskedelmi kar II. alapszervezet — vezetősége is. Ezért azzal a kéréssel fordultak a diák-bizottsághoz, függesszék fel fél évre a határozatot és fél év alatt bármilyen csekély fegyelmi ügy történik, a határozat érvénybe lép. Ellenkező esetben viszont továbbra is a diákonthon lakói maradnak.

Elismeréssel kell szólnunk a kereskedelmi kar II. alapszervezet munkájáról, amelyben tagjainak nemcsak tanulmányi, szervezeti munkájáról kísérő figyelemmel, de törődik az egyéni életükkel, közösségi magatartásukkal is.

A diák-bizottság és a KISZ-szervezet közös munkája hozzásegíthet ahhoz, hogy az ilyen esetekben lehetőleg igazságosan járjunk el.

Horváth József

ITT VANNAK AZ UTÓDOK!

VÁLASZ EGY CIKKRE

„Tény az, hogy egy teljes esztendő veszítették már.” Ismét a tudományos diákköri munkáról van szó. Az első évesekről, (de vonatkozhat ez a másodévesekre is) szeretnék néhány észrevételt tenni.

En is első éves vagyok, aki szintén nem végzett tdk-munkát.

De miért nem?

Az új első évesek minden szeptemberben, egészen ismeretlen környezetbe kerülnek. Az egyetem számukra új világ, sőt, sűrű erdő, melynek útvesztőjében bizony csak irányítással képesek eligazodni. Az irányítást meg is kapják a gólyák, úgyzólván minden téren, miért ne kaphatnák meg éppen a tdk útjain is?

A cikk, amely a „Közgazdász”-ban a kérdéssről megjelent, szöve teszi azt a vélemény, hogy az első évesekben még nincs meg az a plusz, ami a tdk-munkához szükséges. Ehhez csak annyit: honnan lehet ezt tudni? Miért ne lenne meg? Persze, ha nem keressük, nem is találhatjuk meg a többletet. Pedig ennek igen sok módja lenne.

A KISZ-csoportok az első éven azonnal a tanévkezdés után megalakulnak és meg is kezdik munkájukat. A kulturális- és sportmunkába az első évesek azonnal be tudnak kapcsolódni. Sőt, ilyen irányban már a felvételi vizsgán is nyilatkoznak a jelentkezők és amint megkezdődik az oktatás, a KISZ keretében el is kezdik azt a munkát, amelyre jelentkeztek. Ha a KISZ minden téren tudja az első éveseket is szervezni, miért nincs meg a lehetőség arra, hogy a

tdk-munkában is megtegye ezt?

Az nem lehet ok, hogy nincs téma. Minden alapozó tárgyból az első hetek előadásai bőven tartalmaznak olyan kérdéseket, mely tdk feldolgozása igen érdekes és hasznos lehet. Azonkívül egy-egy probléma mélyebb elemzése sokat segít a tananyag elsajátításában is. Hogy az ilyen dolgozatok még gyengék lesznek és nem ütnek meg a tdk-színvonalat? Egyrészt nem biztos, hogy gyengék lesznek,

másrészt ha azok is, még bőven van idő három és fél év alatt a színvonal emelésére, de ha ez harmadéves korban kezdődik, akkor már nehezebb a javítás. Talán azt vehetné valaki az első évesek szemére a tdk-munkával kapcsolatban, hogy — „az eredménytelenség oka az érdeklenség”. Erre az első évesek nevében nyugodtan visszakérdezhetem: ki szölt nekünk, első éveseknek, hogy „gyerekek, nem akad köztetek senki, aki foglalkozna tdk-munkával?”

Vagy más: a tudományos diákköri munka a tanszékek irányításával történik. Ha a tanszékek témákat adnának az első évesek részére, a hirdetőtáblákon, egészen biztos, hogy akadnának és nem is kevesen, akik megpróbálkoznának a munkával. Vagy talán a témákat is az első évesek válasszák ki? En biztos vagyok benne, hogy a tanszékeken lennének olyanok, akik szívesen megbírálnák a gólyák munkáit és tanácsaikkal segítenék nekik. Bizonyos, hogy azok az első évesek, akik így kezdenek a tdk-munkát, harmadéves korukra már igazán színvonalas dolgozatokat tudnának készíteni és készítenének is, mert az nem kétséges, hogy az ilyen első évesek

egyetemi életéhez már hozzátartozna a tdk-munka.

Még egyet szeretnék megemlíteni. Az első éves kötelező alternatív szemináriumok vannak. Ezeknek témái nem kapcsolódnak szorosan a tananyaghoz, az ott végzett anyag feldolgozása szabadabb, mint a jegyzetből való tanulás.

Az alternatív szemináriumi anyag

részekre bontása és személynkénti komoly és beható feldolgozása alapja lehetne az első éves tdk-munkának is. (Mint ahogy erre nagyszerű példa volt a Gondi József vezette valláskritikai szemináriumban végzett munka.) Ha a dolgozatok nem is sikerülnek tökéletesen, de mindenestre többek a semminél, többek az „érdeklenségénél”. Csak nyervek vele minden elcsős, ha ilyen irányú dolgozat elkészítésével megpróbálkozik. Ebben az esetben felső éveseinknek nem okoznának fejfájást, hogy hol vannak az utódok, mert azok itt vannak, csak egyedül nem indulhatnak el, hiszen ők még csak gólyák. De ők is szeretnének magasra törni, mint elődeik. Kérjük és várjuk a segítséget!

Szatmári Gábor
I. évf. belker. 1.

Negyedéveseink búcsúztatása

a Veres Pálné utcai diákonthonban, amint a fenti kép bizonyítja, igen jó hangulatban

A FEGYVER

(DRÁMAI TÖRTÉNET EGY RÉSZBEN)

Szín: Hatalmas előadóterem, melynek csendjét csak 1991 toll perccel te szí elviselhetnének.

Szereplők: A Puska és Én.

Már egy félóra telt el. Még semmit sem írtam. A szűz fehér papírlap a pad szélén lejtőlankáról embertelen gúnyjal meredt rám. Csak annyit tudtam, hogy ha ez a pót-pótlárthelyi nem sikerül, akkor egyetlen kiútam marad: vagy megtanulom a matematikát, vagy kétfoldali bokasüllyedéssel a papírra a nevemet, majd jólsikerült mozdulattal a földre ejtettem a tollamat, döntöttem. Az egyszerűbbet választom. Szinte már láttam Afriká kéklő partjait, kezdtek feltűnkedni a sudár pálmák, amikor halomra döntve minden számításomat, megjelent életem egén Ő, s megjelenésével kezdetét vette eseménydús pályafutásom legnehezebb másfél órája. Gyöngyözü, parabolisztikus ívben szállt felém, fehér volt mint egy angyal és kicsire volt összehajtogatva mint minden puska. Halk koppanással esett lelem, és egy pillanatra úgy éreztem, meg vagyok mentve hazám, a Magyar

Népköztársaság számára. Villámgyors, mohó mozdulattal kaptam utána. Ő azonban könnyed, ki sportolt szökevényes leugrott a padról, gurult a földön egy métert, majd megállt, pontosan a két padors között. Fel kell vennem — villant fel bennem a szenális gondolat. De hogyan tévedtem meg a teljes létszámmal bent cirkáló Matematika Tanszéket. Néhány gyors, eltérő hadmozdulat következett. Felírtam a papírra a nevemet, majd jólsikerült mozdulattal a földre ejtettem a tollamat, döntöttem. Az egyszerűbbet választom. Szinte már láttam Afriká kéklő partjait, kezdtek feltűnkedni a sudár pálmák, amikor halomra döntve minden számításomat, megjelent életem egén Ő, s megjelenésével kezdetét vette eseménydús pályafutásom legnehezebb másfél órája. Gyöngyözü, parabolisztikus ívben szállt felém, fehér volt mint egy angyal és kicsire volt összehajtogatva mint minden puska. Halk koppanással esett lelem, és egy pillanatra úgy éreztem, meg vagyok mentve hazám, a Magyar

sikerült megkaparintanom. Letörtén egyenesedtem föl, balkézem megtöröltem gyöngyöz és halkan öszülő halántékomat, s gondolataim ismét a légió felé szálltak... Orán, kék tenger, sárga homok, vad beduinok, fátýolos sebzombák, díszlápés, a Szahara végtelen dünéi! Apropos, díszlápés! Miért is vannak nekem olyan szép, hoszan elterülő lábaim, ha nem azért, hogy most végre, húsz év után, valami hasznát is vegyem? Még egyszer lemértem a távolságot, s óvatosan, centiméterről centiméterre kezdtem megközelíteni a cipőm orrával az ígért földjét.

És ekkor a hátam mögül lépések hallatszottak. Megdermedtem, a homlokomat verejték lepte el, s a még mindig üres papírlapra örült gyorsasággal az Anyám tyúkjá első sorait kezdtem el írni. A Matematika Tanszék egyik órjára haladt el mellettem és a következő pillanatban egy 44-es barna félcipő jólsikerült felszábadító rúgással megoldotta a problémát. A Puska és Én elérhetetlen távolságba kerültek egymástól, és ezután már hiába

leltároztam végig a testrészeimet, kétméteres darab nem szerepelt a repertoáromban.

Az utolsó eszköz a hoz folyamodtam. Felálltam, s mint, aki már minimum háromféle módszerrel oldotta meg a táblára feliskiccelt problémákat, az asztalhoz siettem, két ív tiszta papírt kényi. Öszinte csodálattal meredtek rám mindenfelől, és én az úbertmensch mosolyával az arcomon szuggeráltam a földet, a legeslegutolsó reménysugár után kaptam. Meglátni, s felkapni egy pillanat műve volt. Remegő térdekkal ültem vissza a helyemre, s végtelen biztonságérzet töltött el. Csao-csao Orán, fátýolos, tündéreké, végtelen Szahara. A megoldás és a Puska a kezembben van. A teljes diadalt már nem lehet elvitatni tőlem. Óvatosan bontottam ki, s olvasni kezdtem. Azóta a bal arcom állandóan rángatózik és az egyetlen, ami érdekelt a vízőblítéses homokóra feltalálásának problémája.

A papíron ugyanis ez állt: „Könyörgöm, küldj egy puska, egyetlen példám sincs kész!”

—puskás—

A követelmény helyes: De biztosítja-e az előfelvétel?

Néhány héttel ezelőtt egy találkozó kapcsán írtunk a feltételeken felvett hallgatók problémáiról. Most az oktatási reform kérdéseire kapcsolódva úgy gondoljuk, érdemes felvetni ismét néhány gondolatot.

Az előfelvételi rendszer sok vonatkozásban igen hasznosnak bizonyult. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy a mostani első évfolyamon minden karon magasabb volt az előfelvételen egy évet eltöltött hallgatók tanulmányi átlaga, mint az évfolyam, illetve kari átlag. Komolyodtak, értebbé váltak ezek a fiatalok. Ez kétségtelenül pozitívuma ennek a rendszernek. De éppen azért, mert kísérletről van szó, most úgy gondoljuk, helyes felvetni azokat a jelenségeket is, amelyek nem előnyére válnak.

periférikus helyzete munkahelyeiken,

és elhanyagoltságuk, melyről korábban írtunk, fennáll. Eppen az a felemás helyzetük, hogy bizonyos szempontból egyetemisták, de pillanatnyilag ott dolgoznak az üzemb, akadályozza mostani munkájukban való elmélyedésüket, munkahelyük életében való olyan aktív részvételt, amelyen az éppen az előfelvétel nevelési céljaink megfelel. Egy-két fiatal végez KISZ-munkát, visel megbízatást, ezekről nem áll amit az előbb mondtunk, de volt aki panaszkodott, hogy éppen azért nem kapott KISZ-munkát, mert egy év múlva úgy is elmegy. Ez az „úgyis” másban is megjelenik. A munkahelyi és mozgalmi vezetők nem foglalkoznak velük, hiszen úgys egyetemisták lesznek, hosszabb távra szóló feladatokat nem bíznak rájuk, mert rövidesen úgys elmennek. És részéről is fennállhat ilyen gondolat, hogy ezt az időt „félában is kibírjuk”.

Felmerül egy másik szempont is. Mennyire hasznos az a munka, melyet az egy év alatt végeznek a fiatalok. Egy fiú, aki kohómunkásként dolgozik, minden pátos és hivatalos mellékiz nélkül mondta, hogy az ő munkája hasznos a népgazdaságnak. Ez az ember minden bizonnyal mint végzett közgazdász is mindig büszkén fog emlékezni kohász munkájára.

De egy másik fiú nemigen lelkesedett mikor megjegyezte, hogy a kiskocsi tologatás nem sok örömet szerzett neki. Bár tény, hogy valaki bárhol dolgozik, és bármit végez, munkájával kapcsolatban több-kevesebb tanulság tapasztalat ragad rá, amit hasznosítani tud, mégis kívánczik a kérdés,

nem túl nagy luxus-e a népgazdaságnak,

hogy valaki érettségivel jóformán teljesen igénytelen munkát végezzen. És tovább: nem jelenti-e a fizikai munka túl-fétisizálását, ha mindenfajta fizikai munkának minden körülmények között túlságosan nagy erkölcsnemesítő és javító hatást tulajdonítunk. Hiszen ahhoz, hogy valaki megszeresse, és megtanulja becsülni a fizikai munkát, az kell, hogy olyan munkát végezzen, amiben kedve telik, amiben érzi az alkotás örömét. Ez a mi társadalmunk felfogása a munkáról (a fizikai munkáról is) és arra törekszik, hogy egyre több ember számára váljék a munka örömetadó, alkotó tevékenységgé. Hogy ezt a fiatalok átérizzék, ahhoz legalább az kellene, hogy a munkahelyen kerüljenek egy egészséges munkakollektíva nevelő hatása alá, azonban sajnos, ennek a feltételnek nincs meg mindenütt, maguk az üzemek sem fordítanak gondot erre, hiszen úgys rövidesen elmegy a fiatal az egyetemre. A most feltételeken felvett munkakör szerinti megoszlása nem mutat túlságosan kedvező képet. Ahogy a rendelkezésünkre álló adatokból megállapítható, 114 előzetesen felvett közül 54 dolgozik segédmunkásként, 20-an különösebb igényt nem támasztó adminisztratív munkakörben dolgoznak, csak 23-an tanulnak szakmát vagy dolgoznak bizonyos szakkép-

zettséget igénylő, betanított munkásként, és 15-en végeznek olyan munkát, ahol több-kevesebb közgazdasági jellegű gyakorlatra tehetnek szert (2 beteg, nem dolgozik).

Ezekből az adatokból arra lehet következtetni, hogy az előfelvett hallgatók viszonylag

nagy részénél nincsen biztosítva,

hogy az előfelvételen várható előnyt kihasználhassuk.

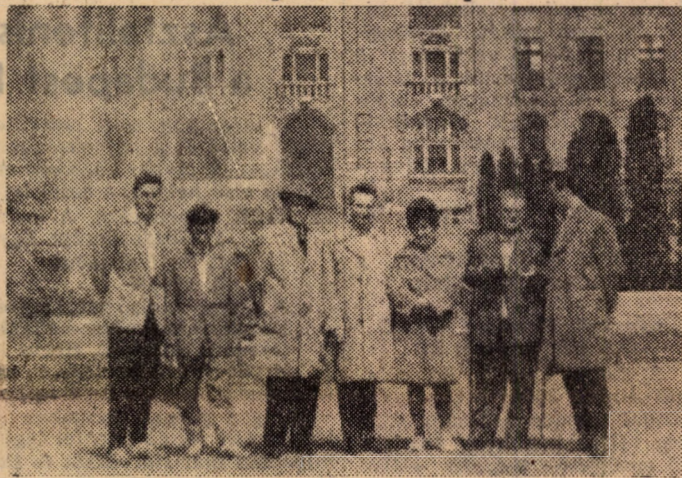
Még egy további szempont: Nem titok, hogy az érettségizett fiatalok egy része, bár egyetemre jelentkezik, nincsen tisztában még saját szándékaival sem, de különösen választott későbbi munkája perspektíváival. Egy ilyen fiatal, ha bekerül az egyetemre, nem mindig válik jó szakemberré. Ha egy fiatal nem vesznek fel érettségi után közvetlenül egyetemre és kezdeti érdeklődése megmarad, egy-két évi munka után ismét jelentkezik, de ha közben más terület felé orientálódik, más munkakört, más szakmát választ magának. Egy fiatal azonban, ahálta, hogy feltételeken felvételt nyert az egyetemre és mintegy előjegyzett közgazdász válik — többnyire az is lesz — akár fokozódik, akár csökken vonzalmá

a közgazdász munka iránt. Az egy év pedig egy passzív várakozási idő, amely alatt az említett hiányosságok miatt nincs meg a kellő alkalom az előfelvételtől elvárható kedvező hatások elérésére.

Mindezekből, amit eddig elmondtunk, egyáltalán nem következik az, hogy helytelenek tartanánk azt a törekvést, hogy minél több a fizikai munkát már megismert és a gyakorlati életben jártas fiatal kerüljön az egyetemre. De úgy látjuk, ha a fiatal a felvételi vizsga után azzal bocsátjuk el, hogy „húzzon le” bárhol egy évet és a következő szeptemberben fájjon be az egyetemre, nem segít elő, hogy teljes egészében kihasználja a rendelkezésre álló időt, a legjobban készüljön fel egyetemi tanulmányaira. Növelhetjük a gyakorlati munkában jártas fiatalok számát az egyetemen úgy, hogy egyre inkább olyan fiatalok kerüljenek be az egyetemre, akik az érettségi után tudásuknak és képességeiknek megfelelően dolgozni keztek, érettségi utáni éveiket teljes egészében kihasználták érdemi, hasznos munkára, gyakorlati és elméleti ismereteik kibővítésére, azzal a céltudatossággal, hogy ennek az egyetemen is hasznát vehetik.

Goldperger

Képeslap

A debreceni TDK-konferenciáról

DEBRECENBEN VOLTUNK

Azzal kell kezdenünk, hogy e sorok írói — egészen idén májusig — még csak véletlenül sem vetődtek Debrecen tájékára. Csak hallottak és tanultak róla. Ennek során a város neve fejükben összekapcsolódott jó néhány más fogalommal és névvel (lásd kálinista Róma, Csokonai, Kossuth, Nyilas stb.) s így bizonyos áhítattal kellett volna készülnünk az útra. Azonban arra is jól emlékeztünk, hogy mit írt a városról — ezelőtt mintegy 120 évvel — Petőfi Sándor, amikor egy telet itt volt kénytelen átélni az átfagyoskodni. Az a kép, amelyet Petőfi nyomán örzünk Debrecenről, valahogy így fest: óriási nagy falu — ahol a lakosok csak azért vásárolnak könyvet (ha vásárolnak), hogy papírosába szalonnát csomagoljanak. Tudtuk persze, hogy ez régen volt, de a szalonnás papír mégis ott kísértett gondolataink között, amikor 2-án délután felszálltunk a gyorsvonatra. Vajon milyen benyomást gyakorol ránk a mai Debrecen? Milyenek lesznek az ott töltött napok. Áhítat helyett csak kíváncsiak voltunk.

A vonat lassít és megáll az új, korszerű állomás-palota előtt. Kiszállás, szabavétel (hátba elveszett valaki?) — a vendéglátó KLTE képviselője fogad minket. Irány a villamos —, s csak az indulás után vesszük észre, hogy két társunk nincs sehol. A kocsi rákanyarodik a debreceni főutca —, s ekkor pillantjuk meg az elveszett lelkeket: egy méltóságteljesen gördülő konfliból üdvözlik a megdöbbséti társaságot. Egy kis ideig egymás mellett haladunk, végül is azonban a fontolva haladó helyi villamos maga mögött hagyja őket. Arrivederci, az egyetemnél találkozunk!

A fő utca. Két-háromemeletes házsorok — köztük itt is,

oti is teljesen új ultramodern épületek. Sok-sok fa, ahogy a nagy templomhoz és a kollégiumhoz közeledünk, egyre több. Az út egyre szélesedik, s egyszerre ott vagyunk az Aranybika Szállónál, közkedvelt és rövidebb nevén — a Bikánál. Ez a „city”. Debrecen nagyvárosias oldaláról mutatkozik be ma este. Már ragyognak az utcai fénycsövek, piros, zöld, sárga színben játszanak a neonreklámok, nagy a forgalom és a nagytemplom sötét sziluettje előtt sejtelmesen világít egy szökőkút vize. Majd az öreg fák között, villanogva el utazunk — ez már a Nagyerdő széle, s már itt is vagyunk, leszállhatunk. Szemünk elé tárul a KLTE hatalmas épületmőve — előtte gyönyörű park, s a park közepén ismét egy szökőkút színes sugarai törnek a magasba, hogy aztán ezer szípkázó vízcsepp formájában visszahulljanak.

Szállásunk az egyetem még most is épülő új diákszállójában kifogástalan; — nagy, csupaívűg erkélyes sarokszobát osztunk meg néhány KLTE-s kollégánkkal. A kollégium is már az egyetem épülete mögötti erdőben található; innen járunk át az egyetemre előadásokat tartani, vagy hallgatni. Napközben nem is vagyunk otthon — az egyetemen befejezzük munkánkat, ismerkedünk a várossal és nevezetességeivel. Befutnak az első értesítések is: Gyerekek ne hogy bemenjete a Pulykakakasba (egy kisvendéglőről van szó), hihetetlenül piszkos hely, és a kiszolgálás is rossz. Ez a társunk azonban a Szabadság Étteremmel is megjárta: egyik este — miközben mit sem sejtve élvezte a helyben készült túrósoscsuszát — csaknem megfulladt attól a nagyméretű zsirpápr darabtól, amelyet „véletlenül” az

TDK TDK TDK TDK

A Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ Központi Bizottsága május 3—4—5-én Debrecenben rendezte meg a természeti és társadalomtudományi karok részvételével az V. Országos Diákköri Konferenciát. A konferencián a szegedi egyetem, a budapesti ELTE, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem bölcész és természettudományi karainak, valamint egyetemünknek a hallgatói vettek részt. A közgazdaságtudományi tagozatot egyetemünk képviselte. Az elnökség és a zsűri munkájában egyetemünkről dr. Nyilas József kandidátus és Báger Gusztáv tanárség vett részt.

A közgazdaságtudományi tagozat 3 ülésén 7 dolgozat alapján tartottak előadásokat egyetemünk hallgatói. Az első ülésen Csáki Csaba III. agrárszakos „A lineáris programozás a mezőgazdasági döntések megalapozásának egyik módszere” címmel. A másodikokon Monigl István III. általánosozakos „A munkahelyváltozás okai és annak szociológiai vonatkozásai”, Arató Jenő IV. tanári B szakos „A munkaügyi statisztika néhány elvi és gyakorlati problémája”, c. dolgozatának legfontosabb mondanivalója került előadásra. A harmadik ülésen Nagy Aladár III. általánosozakos „A békés együttélés a Szovjetunió és az Egyesült Államok gazdasági versenyére”, valamint Becsky György: „Az energiahordozók versenyre és a szénválság Nyugat-Európában”, c. dolgozataik kerültek sorra.

A közgazdaságtudományi tagozat munkája az V. Országos Diákköri Konferencián

Ha röviden értékelni akarjuk a tagozat eredményeit, azt mondhatjuk, hogy az ülések a vártnál jobban sikerültek, hallgatóink jól szerepeltek a tagozat ülésein. A Debreceni Tudományegyetemen volt diákjai, valamint a Debrecenben lévő politikai gazdaságtan és marxizmus-leninizmus oktatók közül többen különösen kiemelték, hogy a tagozat ülésein elhangzott előadások témája rendkívül aktuális volt és egyetemünk nagy fejlődését tükrözi. Mint a felsorolt előadásokból is kitűnik, valóban olyan témák szerepeltek a közgazdaságtudományi tagozat ez évi ülésein, amelyek a marxista közgazdaságtudományoknak talán a legaktuálisabb problémáit, illetve most kifejlődőben lévő alkalmazási területeit jelenítik. Az egyetemünket korábban elvégzett, Debrecenben tanító oktatók számára, mint elmondották, különösen az jelentett kellemes meglepetést, hogy egyetemünk III.—IV. éves hallgatói olyan otthonosan mozognak a matematikai módszerek alkalmazásának, a szociológiai vizsgálatoknak, a keresletkutatás új módszereinek a területén, valamint

a tökések világ problematikájában.

Az egyes üléseken az elhangzott előadásokhoz a jelenlevők több kérdést tettek föl, majd egyes problémák megvitatására is kerültek. Különösen színvonalas vita alakult ki a második ülésen, amelyen Hegedűs András elvtárs, a KSH elnökhelyettese elnökölt. Ezen a debreceni statisztikai és kereskedelmi szervek dolgozói közül is többen részt vettek, továbbá azok az oktatók, akik szociológiai vizsgálatokkal foglalkoznak Debrecenben. Felszólalásaikban elmondták gyakorlati problémáikat, tapasztalataikat s több közvetlen gyakorlati útmutatást kértek, különösen a keresletkutatás területén. Az első ülésen és a harmadikon a debreceni építőipar néhány közgazdásza, továbbá az ottani hallgatók közül a marxizmus-leninizmus és politikai gazdaságtan tanszékek oktatói közül vettek többen részt. Különösen az energiahordozók versenyének problémájával kapcsolatban merült fel több kérdés, hozzászólás. A résztvevők számára újszerűen hatott az energiaszolgáltatás főbb irányzatainak felvázolása.

A közgazdaságtudományi tagozat tehát jó munkát végzett Debrecenben, egyetemünk hallgatói becsülettel helytálltak ebben az országos méretű, külföldi diákok részvételével lebonyolított versengésben. Monigl István 1000.—Ft-os miniszteri jutalomban is részesült kiemelkedő diákköri dolgozatáért. Mégis egyetemünk TDK munkájának javítása és a jövőbeni országos konferenciákon való jó szereplés érdekében levonható néhány olyan tanulság az ez évi tapasztalatok alapján, amelyek megszívlelése javíthatja egyetemünk szereplését ezekben az országos versengésekben.

Hallgatóink általában talpraesetten, szabadon, de mégis szabatosan és jól megfogalmazva adták elő mondanivalójukat. Különösen kellemes meglepetés volt hallgatóink kerek, csiszolt és szépen megfogalmazott előadása, akik nagy igyekelemmel ellenére is, előadásukkal igen jó benyomást tettek az ülés hallgatóiságára. Bár valamennyi hallgatónk előadása jól sikerült, mégis általában azoknak az előadásoknak volt sikerültebb, akiknek a dolgozata lényegében nem volt nagyobb, mint amit ott a konferencián 30—40 perc alatt előadni lehetett. Eppen az időkorlátozás miatt viszont hallgatóink közül a legértékesebb dolgozatok szerzői — Monigl, Csáki, és Becsky elvtársak — nagy, 60—80 oldal terjedelmű dolgozataik legfőbb mondanivalóját csak nehezen tudták beszorítani a szűk keretekbe, s véleményem szerint nem is sikerült dolgozataik minden fontosabb megállapítását jól megvilágítani az ülések hallgatóinak akik pedig csak ott a helyszínen ismerhették meg az előadások alapján a dolgozatokat. Ezért a jövőben feltétlenül kívánatos, hogy az országos konferencián részt vevő hallgatók nagyobb terjedelmű dolgozataik alap-

ján már itthon készítsék el 30—40 perc alatt elmondható előadásait, hogy a fent vázolt hiányosságokat kiküszöbölhessük.

A dolgozatok felépítése, szerkezete és kidolgozása általában jó volt. Mégis azonban éppen olyan kitűnő munka, mint Monigl elvtársé, kidolgozottság és szerkezeti felépítés szempontjából jogosan több bírálatot kapott már a bíráló bizottság vitájában és az ülésen is. Ezért a jövőben azoknak az oktatóinknak, akik a dolgozatok elkészítésében segítik hallgatóinkat, fokozottan kell ügyelniük nemcsak a dolgozatok tartalmának színvonalára, hanem felépítésükre, kidolgozottságukra is.

A Monigl elvtárs által kapott egy miniszteri díj nem reprezentálja megfelelően hallgatóink TDK-munkáját. Az történt ugyanis, hogy a szegedi, debreceni és a budapesti egyetemekről karonként nyújtottak be a bíráló bizottságnak 2—3 dolgozatot, egyetemünk viszont a 3 karról nyújthatott be — mintha egyetlen lenne — 2—3 dolgozatot. Ezért egyetemünknek a 3 bölcész karral kellett versenyeznie a 3 miniszteri jutalomért, ami magától értetődően azakt jár, hogy olyan tartalmilag és felépítésében is kitűnő munka, mint Becsky és Csáki elvtársaké, nem kaphatott miniszteri jutalmat, jöllehet a miniszteri jutalmakkal kitüntetett bölcész-kari dolgozatok mögött — amelyeket volt alkalmam áttanulmányozni — semmiféle vonatkozásban sem maradtak el. Kíváncsok lennének, ha a jövőben egyetemünk is karonként venne részt a TDK-dolgozatok országos versengésén.

Azt is meg lehet állapítani, hogy helyes lenne az Országos TDK Konferencia korábbi — március végén, április elején — történő megrendezése. Bár a Kossuth Lajos Tudományegyetemen szünnapokat tartottak a konferencia idején, mégis a vizsgák közelsége miatt sokkal kevesebb hallgató vett részt az üléseken, mint ami kívánatos lett volna, bár az egyetem vezetői mindent elkövettek a konferencia jó megszervezése érdekében. Egyetemünkön is a TDK-tanács jó előkészítő munkája ellenére, bizonyos kapkodást eredményezett a konferencia ilyen, viszonylag késő időpontban történő megrendezése.

Végül felhasználom az alkalmat, hogy ezúton is megköszönjem a Kossuth Lajos Tudományegyetem vezetőinek — különösen Sulán Béla elvtársnak az egyetem rektorának és Nagy Miklós párttitkár elvtársnak —, valamint a TDK-tanács elnökének, Vasvári Béla elvtársnak a szíves, baráti fogadtatást, fáradozásukat, hogy ott-tartózkodásunkat otthonossá és emlékeztetéssé tegyék.

DR. NYILAS JÓZSEF

DICSÉRET

Az egyetemi KISZ végrehajtó bizottság dicséretben részesíti az 1962. évi „Egyetem és Főiskolai Bajnokságok”-on I. helyezést elért férfi röplabda és IV. helyezést elért női kosárlabdacsapatunkat.

A végrehajtó bizottság elismerését és köszönetét fejezi ki Kiss Lajos elvtársnak, a férfi röplabdacsapat és Szunyogh László elvtársnak, a női kosárlabda-csapat edzőjének eredményes jó munkájukért.

Az egyetemi KISZ végrehajtó bizottság elismerését fejezi ki és dicséretben részesíti Miklósné Ágnes III. évf. külkereskedelmi szakos hallgatót a KISZ külügyi csoportban végzett lelkes, alkotó munkájukért és külön a külkereskedelmi szakos hallgatók IV. nemzetközi szemináriumának előkészítésében, lebonyolításában kifejtett tevékenységéért.

KISZ-végrehajtóbizottság

SPORTHÍREK

Labdarúgó-csapatunknak sikerült kilábolnia őszi, rendkívül veszélyes helyzetéből. Utolsó három mérkőzésén a következő eredményeket érte el.

Kösgazd. Egyetem—Ferencvárosi Vasutas 3:0.

Kösgazd. Egyetem—Típoграфия 1:1.

Kösgazd. Egyetem—Hungária Vegyiművek 1:1.

A Hungária Vegyiművek — az első helyezett csapat — ellen elért döntetlennel a csapat biztosította a 10. helyet — 16 csapat közül. Most már bizonyos, hogy csapatunk, melytől természetesen az év elején jóval többet vártunk, nem esik ki.

KOSÁRLABDA

NB II. Férfibajnokság.

BM Dózsa—Kösgaz. Egyetem 98:50

Legjobb dobók: Frenreisz (15), Bartha (7), Gombóc (4), Szegedi (4).

Testnevelési Főiskola—Kösgazd. Egyetem 72:62

Legjobb dobóink: Lutter (21), Gombóc (17), Frenreisz (10).

TATABÁNYÁN JÁRTUNK...

Az ipari kar az idén már másodszor rendez tanulmányi kirándulást, ezúttal Tatabányára és Tatára kerestük fel. Megtekintettük az alumíniumkohót és a cementgyárat. Sok új, érdekes tapasztalattal gazdagodtunk.

Délután átmentünk Tatabányára. A bátrabbak megfürödtek a festői környezetű tó vizében, mások napoztak, többen a várral ismerkedtek és a gótikus romokban a letűnt kor kultúráját csodálták... Kellemes volt ez a délután — így hamar eltelt. Még egy rövid sörözés a restiben, s már robbogott is a vonat velünk hazáig. Vig nótázással ért véget a nap.

A hasznos kirándulásról többet így nyilatkoztak: Hasznos és jó a tanulmányi kirándulás, de még jobb lenne, ha a gyárlátogatás abban a fél évben történe, amikor a vonatkozó gyártás technológiáját tanuljuk. Az alumíniumgyártását két fél éve, a cementgyártást az elmúlt fél évben vettük.

Kiss Ilonának az alumíniumöntése tetszett a legjobban. Borók Róza a cementgyár modern gépeit dicsérte. — Az ipartechnológiában tanulókat láttuk most a valóságban, olyan gépeket ismertünk meg, amelyeket eddig csak rajzokon láthattunk.

Hasznos volt tehát a kirándulás, s emellett egyetemi éveink egyik kedves emléke maradt.

KÖZGAZDÁSZ
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX. Dörmötör tér 8.
Telefon: 186-850/138 m.
Szerkesztő: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában
Megjelenik 2 hetenként

MIÉRT?

Kérdesi Micike

Miért ragaszkodik az igazgatási osztály még az indexek kiadása idején is a szigorúan délutáni „fogadási idő” merev betartásához?

Miért kell az indexelés menetének fennakadni azon, hogy a Nyelvi Intézetben az indexeket csak a tanszékvezető írhatja alá, akinek pedig a hallgatók zömével közvetlen kapcsolata egyáltalán nincs is.

Miért találja a líkogányban látogatást tett csoport jó „heccnek” az ital hatására bent az egyetemen tanúsított undorító viselkedést?

H. E.

APRÓSÁGOK

Kényes vagyok az elnevezésekre. Sokkal szimpatikusabb azt a fekete micodát lecke-könyvnek nevezni. Az index szó mindig a statisztika vizsgát juttatja eszembe.

*

A hallgatók között közismert egyoldalú vélemény alakult ki a zárthelyi dolgozatírást illetően. Ezért hallgattam megdöbbenéssel az alábbi őszinte vallomást:

— En azt szeretem a zárthelyikben, hogy olyan gyorsan telik az idő és nem unatkozik az ember.

A könyvtár és a szakszervezet nőbizottsága névadó ünnepséget rendezett,

amelyen dr. Kolos Miklós, könyvtárunk dolgozója újszülött kislát a Péter nevet kapta

Férfi röplabdacsapatunk főiskolai bajnok!

Egyetemünk férfi röplabdacsapata az országos főiskolai bajnokságon első helyezést ért el.

Kisérjük végig a csapatot a selejtező mérkőzésektől a végső győzelemig.

Kösgazd. Egy.—Soproni MAFC 3:2 (—10; —10; 9; 9; 12.)

Csapatunk a következő összeállításban játszott: Hargitai, Cséka, Kiss, Baranyai, Weitz, Harcsa, Csere: Jäger.

Vezetésünkkel kezdődött a mérkőzés, azonban 10:6-nál megtorpantunk és ezt jól kihasználta a soproniak, s a következő játszmában végig vezetve, ők szereztek meg a győzelmet. Ezután feltámadt csapatunk, hatalmas küzdelemben egymásután két játszmát nyerve kiegyenlítettünk. Az ötödik játszma rosszul kezdődött számunkra, hisz már 6:1-re vezettek a soproniak. Ezt a hátrányt fokozatosan „ledolgozva” 12-nél sikerült egyenlítettünk, majd három „remekbe szabott” letűréssel miénk volt a győzelem!

Jók voltak: Kiss és Jäger.

Kösgazd. Egy.—Miskolci EAC 3:1 (10; 14; —4; 10).

Játszottak: Hargitai, Cséka, Kiss, Baranyai, Jäger, Harcsa, Csere: Borda, Bajusz, Weitz.

A miskolciak lendültek jobban játékba, de 5:1-es vezetésük után mi vettük át a játék irányítását, s biztosan győztünk. A következő játszmában a miskolciak már 9:2-re vezettek, de 13:12 lett a mi javunkra. Ezután játszmalabdájuk volt a miskolciaknak, s percek alatt hátrányba került. A 4. játszmában felváltva vezetett a két csapat, végül is azonban mi kerültünk fölénybe: győztünk.

A döntő első mérkőzését a pécsi EAC-cal játszottuk.

Kösgazd. Egyetem —EAC 3:1 (11; 7; —15; 12)

A csapat kezdő hatosából két ember hiányzott, s így a csapat minden tudására szükség volt ahhoz, hogy megfelelő eredményt tudjunk elérni. Az első két játszmában biztosan győztünk. A harmadik játszmát úgy vesztettük el, hogy végig vezetettünk, s az egy kicsit megtéptük a csapat önbizalmát. A negyedik játszmában hatalmas küzdelemben utolértük a győzelmét. Ez később, megtudtuk döntő je-

lentőségű volt, mert az OSC is győzelmet aratott, tehát az OSC elleni mérkőzésünkön dönt el az elsőbbség kérdése.

Kösgazd. Egyetem—OSC 3:0 (9; 7; 10)

A nagy tét miatt a csapat idegesen kezdett. A győzni akarás azonban átszűrte benünket a holtpontra, mind a három játszmában jobbak voltunk. A csapat minden játékosa a legjobb tudását nyújtotta. Az ilyen arányú győzelem kissé meglepő volt, azonban ez már nem változtatott a mérkőzés utáni nagy örömről. Ez a győzelem a főiskolai bajnokság megnyerését jelentette!

A következő napon a debreceniek ellen léptünk fel. Ennek a mérkőzésnek már nem

volt különösebb érdekessége. Ez is az, hogy a csapat az eddigi mérkőzések során erősen elfáradt — fizikailag és idegileg egyaránt — eldöntötte a két egyenlő képességű csapat harcát.

DASE—Kösgazdasági Egyetem 3:2 (12; —10; 11; —9; 11)

Reméljük, hogy röplabdacsapatunk mely egyszer már megjárta az utat a Bp. II. osztálytól az NB I-ig, és az NB I-től a Bp. II. osztályig, újra megindul az első úton. Ezt annál is inkább remélhetjük, mert csapatunk jelenleg mindössze 1 pont hátránnyal áll a bajnokság II. helyén, s ha sikerül a hátralevő mérkőzéseken jól szerepelni, akkor esélye van a bajnokság megnyerésére.

Weitz—Jäger

A győztes röplabdacsapat

Asztalitenisz csapatunk a Budapest I. osztályban!

Egyetemünk férfi asztalitenisz-csapat, mely az őszi idény végén vette át a bajnokságban a vezetést, megnyerte a bajnokságot. A csapat végeredményben három pont előnnyel végzett az első helyen, s ezzel teljes mértékben beváltotta a hozzá fűzött reményeket. A bajnokság végeredménye:

1. Kösgazdasági Egy.	22	17	4	1	38
2. Sz. Spartacus	22	15	5	2	35
3. FHSK	22	17	1	4	33

A csapat utolsó mérkőzését az FHSK ellen játszotta.

Kösgazdasági Egy.—FHSK 9:9.

Győzött: Sörös (3), Horváth (2), Pesthy (2), Hapka (2).

A két párost elvesztettük és az ellenfél végig vezetett. Ez azért történhetett meg, mert Pesthy és Horváth, de elsősorban Horváth igen gyenge formában játszott. Az utolsó mérkőzésre Hapka állt fel az ellenfél legjobb játékosával, aki az eddigi folyamán már Horváthot és Pesthyt is legyőzte. A mérkőzésen Hapka óriási meglepetésre simán (21:12) arányban győzött és ezzel biztosította a csapat végső győzelmét.

Ha a csapatokat kellőképpen sikerül megerősíteni, — és erre minden reményünk megvan —, akkor a csapat a következő évben újra egy osztállyal előbbre léphet. Ehhez azonban meg kell oldani a szakosztályvezetés egész évben át nyomásgyakorló ható problémáját és edzőt kell biztosítani a csapat számára.

— Moni —

Annak ellenére, hogy már egy fél éve kollégiumban lakom, még mindig a rend és az előírások embere vagyok. Eddig abban a meggyőződésben éltem, hogy az emberek életében szükségük van a rend, a nap huszonegy órájának időbeli és térbeli beosztására. Ezt részben szobátársaim is erősítik, csak az időben és térben itti-ott különbözőnek egymástól. Azért úgy érzem, nagy egészében az én oldalamon áll az igazság, csak nem tudom azt meggyőzően bizonyítani. Most vázlatosan közlöm napi-rendemet és szobátársaim napi-rendjét, s megkérem mindazokat, akiknek javaslatuk vannak, közzéjeli velem, hiszen egymás hibáit bírni kell, és nem elhallgatni.

A kollégiumi időszámítás szerint hajnalban, úgy háromnegyed hét után már nem tudok ágyban maradni és hozzá-látok a szokott apróságok elvégzéséhez. Ez még rendben volna, a hiba ott kezdődik, hogy papucsommal állítólag jobban csattogok, mint egy kisvárosi fuvaros hűségese munkatársa, harminc mázsa szénnel megrakott kocsit előtt, emelkedő irányban. Ezért az utóbbi időben inkább mezít-láb, papucsos a kezemből lopakodom ki a fürdőszobába. Sajnos, ha örülve a szép haj-nalnak, hallan dudolni kez-dem kedvenc népdalaimat, az ajtó hatalmas dörmögése szólít fel, hogy azonnal kapcsoljam ki a készülékeket, ami nem épp a legudvariasabb módja a figyelmeztetésnek. Tíz perc testedzés a mosdóban, futás sajnos nincs, mint Kovács ti-

zedes idejében, s a vezénylés-sel is probléma van. Nem ta-gadom, valahogy más volt az: nagy kaszárnyaudvar, szemerkélő havas eső, pattogó ve-zényszó, csattogó csizmák és a puha föld savanykás illata. Általában öt percig szoktam tussolni, amiben az a legkel-lesebb, hogy már öt perc után abba lehet hagyni. Ezután öt percet foglalkozom ágyam csi-nosításával és portalanításá-val. Különböző ügyvetési mó-dokat alkalmazok, amelyekkel gyengéd oktató szavak kísé-re-tében még Kovács tízedes is-mertetett meg, tényleges kato-nai szolgálatom első hetében. Tíz percig tart kényelmes kö-rülmények között a reggeli elfogyasztása, mely tartalmaz egy fél liter tejet és az előző napi ebédnél félretett két szelet kenyert. Ujabb tíz perc, és testileg-lelkileg kész vagyok az egésznapos küzdelemre. Az a kétszáz méter, mely az egye-temtől elválaszt, megfelel a reggeli sétának. Nyugodt, meg-fontolt lépésben megyek. Igyleksem minél több friss, tiszta levegőt elraktározni a tüdőmben, mivel még a pesti utca levegője is különbözik kissé az I. előadó és általában a tantermek légköri viszonyai-tól. A szobaközösség nagyobb része a felsoroltakat beteges megnyilvánulásnak tekinti és sürgős ideggyógyászati kiviz-sgálást javasol, maga és a kö-zösség érdekében.

A ruhatárral harminc má-sodperc alatt végzek, utá-n háromnegyed nyolckor el-foglalom helyemet, meghozzá-ott, ahonnan az előadótér-m mindhárom bejáratát a legki-sebb munkaráfordítással figye-lemmel kísérhetem. Biztos va-gyok abban, hogy a három á-s-káni hivatal együttvéve sincs

úgy tisztában női hallgatóink távollmaradásának periódikus jelleggel, mint én! Előadás után nem rohanok, de azért igyekszem az első öt ember között közelebről élvezni az ebédelőben a nap legérdeke-sebb, bár minőségileg igen változó értékű műsorát. E kis serénységnek számtalan előnye van: nem kell tíz-tizen-öt percig egy szabad székre

NAPIRENDÜNK

várni, általában az első transz-port még villát is kaphat, s ha szerencsés volt az asztalfogla-lás, poharak is vannak. És ha nem túlzottan higiénikus a kedves hallgató, az említett ködszállta, de különben tiszta ablaküvegszínű pohárból korlátlan mennyiségű vizet fo-gyaszt. Csoporttársaimnak hangsúlyozom egészségügyi és egyben gazdasági jelszavamat: „Mindent megenni!” Ehhez, nem tagadom, néha még szá-momra is kell egy kis lelki-erő, de ha visszagondolok a Kovács tízedes felügyeleté-alatt elfogyasztott szakácsfel-adványokra, minden simán megy. Sőt, a barátom adagját is pártfogásba veszem. Ha e szép jelszót a hallgatóság ma-gáévá teszi, nem lesz panasz többé, megszűnik minden men-zaprobléma, és ezzel egyben példát állítunk a békés egy-más mellett élésre. Közvetlen ebéd után elintézem a vacso-ra és a reggeli bevásárlását, valamint a levélügyeket, mely legtöbbször egy erős órát vesz igénybe. A tanulási idő dél-után négytől nyolcig és este ki-

lentől tizenegyig tart. Ezt szí-gorúan betartom, hiszen az a hat óra tanulás, egyórás vacso-ra és mosdási szünet közbeik-tatásával, véleményem szerint normálisnak mondható, és szükséges is a nyúlarknyi vizsgaidőszak mentesítése vé-gett. Szép tájképekkel díszített kollégiumi tanulók csendes, nincs állandó kopogás, mint az egyetemi olvasóteremben. És

talán az a legfontosabb, nézhet az ember jobbra és balra is, anélkül, hogy női vonalakat látna, ami egyébként rendkí-vül zavarja a hallgatóságot sz-lelmi tevékenységét. Szombat délután és vasárnap a nehe-zebb anyagrészeket előre elol-vasom, ez nagyban hozzájárul az előadások könnyebb meg-értéséhez és jegyzeteléséhez.

Szobátársaim már a felke-lésnél alkalmazzák azt a megállapítást, hogy ami nem megy, azt ne erőltessük. Reg-gel fél nyolckor még ők ma-guk sem tudják, hogy men-nek-e előadásra avagy sem. Ez személyenként az előadástól, de legjobban a katalógusok számától függ. Viszont, ha ar-ra a megállapodásra jutnak, hogy az első két órát is leülik, én mondom igazán irigylésre méltóan mozognak. Igen, hét óra negyvenháromtól nyolc óráig pontosan tizenhét perc van, amely nagyon is elég, hogy az előadó érkezése után két-három perccel elfoglalják a bejárathoz legközelebb eső szabad helyeket, s nekilás-sanak a Népsport, vagy Ez a divat részletes tanulmányozá-

sához. A többirányú tájéko-zás helyes. Egy egyetemista érezze otthon magát minden területen, nem lehet tudni, idővel mi lesz a foglalkozása, hiszen a jövő társadalmának rugalmas, sokoldalú emberekre van szüksége. Kitűnő jegye-zeink lehetővé teszik az elő-adásról való távollmaradást, egy félórában pedig két kataló-gus engedélyezett, ami ügyes kihasználás mellett korlátlan lehetőségeket rejt magában.

A hallgatóság az előadások ötödik-hatodik órája előtt határozottan két táborra sza-kad. Egy részük az előadáson marad, a többiek pedig az ebédelőben foglalva helyet, azon töprengenek, vajon mit mond-hat most az előadó. Hogy ők se veszítsenek sokat, célszerű volna hangszóró segítségével a kölönböző előadásokat a va-sárnapi meccs mintájára az ebédelőbe is közvetíteni.

A hallgatókban délután kezdődik igazán az élet. A magnó és a rádió felváltva szól. Jen-ci remek felvételei még a ke-vésbé muzikális embereket is zenerajongóvá teszik. Sajnos, úgy látszik, egyedül nekem nincs érzékem a huszadik szá-zad zenéjéhez. Én a jazz csodálatos hangzavarából és kur-jongatásából csak annyit tu-dok kivenni, illetve az az ér-zésem, hogy egy átokfutó kés-les a kezében üldöz valakit. Az üldözött segítségért kiált, melyet időnként megszakít a megszállott diadalordítása: két másodpercig csend van, majd következik az áldozat halál-hörgése és kezdődik előlő minden.

Szobátársaim szerint a Kos-suth és a Petőfi rádió a zene területén nem hoz semmi újat, hisz is beszélve politikai és a gazdasági kérdésekről. Min-dent tudunk és mindennel tisz-

tában vagyunk, ha hetenként egyszer meghallgatjuk az Esti krónikát és a Szabad Európát, de figyelemre méltóak az egyes hallgatótársak szülőfalujaiban kialakult politikai és gazdasá-gi vélemények, hírek is. A dél-előtti történetek és a tennivalók megtárgyalása legtöbbször a délutáni mozielőadások meg-kezdéséig tart. Hálómban a budapesti mozik másora állan-dó jelleggel, több példányban megtalálható.

A vacsoraidő nálunk délután öt órától este 11—12 óráig tart, attól függően, ki mikor megy, illetve jön. Tulajdonképpen minden közös, de az legfő-jezetében az étkezések alkalmával mutatkozik meg. Nálunk nincs felesleg, és attól sem kell félni, hogy valami megromlik. Hála a jó időbe-osztásnak, mindenki kétségbe-ejtően jó étvágygal rendelke-zik.

Kíváncsi vagyok, Kovács tí-zedesnek milyen véle-mnye volna a háló rendjével kapcsolatban. Most biztos nem mindig Tóth honvédek, illet-ve hallgatóknak volna megtilt-va a városlátogatás, az adható futalmazások és dicséretlek-egész sora, egy kis házi elfog-lalással, például sürolással helyettesítve. Míg ott nyolca-n vittünk le egy eltévedt gyufa-szálat az udvarra, addig a szo-bánkban négyzetméterenként legalább egy kövér csikk és három gyufaszál nyugszik ma-gabiztosan, várva a még füst-tőlgo testvéreket.

Tisztában vagyok azzal, hogy szobátársaim felnőtt em-berek és tudják azt, mikor, miből és mennyire van szük-ségük. Ennek ellenére nekem még a véleményem. Hogy ki-nek van igaz? Hát szerintem nekem, de kinek a pap, kinek a lánya.

TÓTH PÁL